

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת נזיר

דפים ב - ה, פרשת כי תצא תשע"ה

דרך ישרה תמצית הדף

פרק קמ"א - כל כנויי

דף ב' ד

*הלשונות בניזרות. *ניזרות שמשון.

א. מייתי דכנויי וידות ניזרות כניזרות, והמסכתא שייכא אגב הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. והלשונות בקבלות ניזרות ומ"ט 1. האומר אהא הוי יד לניזרות ואיירי שנזיר עובר לפניו, ולא אמרינן שכוונתו אהא בתענית דאיירי שנזיר עובר לפניו וכן בעינן שאמר בלבו דכוונתו להיות נזיר דאל"כ דלמא נתכוון לפטרו מקרבנותיו וקמ"ל דבעינן פיו ולבו שוין. ואף דפתח בכנויי מפרש ידות להו"א דאורחיה לפתוח במאי דסליק, ולמסקנא מתחיל בעיקר ומפרש ידות שהואיל ואתיין מדרשא חביבי ליה. 2. אהא נאה הוי יד ואינו אנאה במצוות דאיירי שתפוס בשער נזיר, ואף לר"א הקפר דנזיר נקרא חוטא ה"מ בטמא משא"כ בטהור לכן שייך לקרותו נאה. 3. הריני כזה, בניזיר עובר לפניו. 4. נזיק נזיח פזיח אלו כינויי ניזרות. 5. הריני מסלסל, ואינו תורה דכתיב סלסלה ותרוממך דאיירי שתפוס בשערו. 6. הריני מכלכל וכדאמרינן לסוד כלכול זהו בת צידעא, ואינו מיזן עניי דאיירי בתפוס בשערו. 7. הרי עלי לשלח פרע מלשון שלחך פרדס רימונים, ואף דכתיב שולח מים ומשמע גילוח תנא יליף בגז"ש פרע או דשולח מים נמי הוי לשון ריבוי לפרי. 8. הרי עלי צפורין אינו נזיר ולר"מ הוי נזיר, והטעם לר"ל דקבל עליו צפורים שסמוכין לשיער גבי קרא דנבוכדנצר ופליגי האם אדם מתפס במידי דסמיך ליה, ולרבי יוחנן לכו"ע אינו מתפס וימין זו שבועה בעצמה אלא חיישינן שנתכוון לצפורי נזיר טמא, דאם כוונתו היתה לצפורי נדבה הו"ל למימר קן ולא נתכוון לצפורי מצורע או לפטור נזיר טמא דאיירי שנזיר טהור עובר לפניו, ואיכא בינייהו בפירש ציפורין הסמוכין לשיער ואין נזיר עובר לפניו. 9. האומר הריני נזיר רק מאחד הדברים, לר"ש פטור עד שיזור מכולם דדריש מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג ולאידך אתי לצירוף, ולחכמים חלו עליו כל דקדוקי ניזרות שנאמר מיין ושכר יזיר, ולר"ש אתי לאסור יין מצוה שנשבע שישתה ושכר למעט שאר דברים המשכרין.

ב. דיני ניזרות שמשון 1. האומר שיהא נזיר שמשון לרבי יהודה חל ולר"ש לא חל, ומייתי פלוגתא באומר כבר זו עלי כבכור דפליגי אי בעינן דבר הנידר וה"נ פליגי ר"י ור"ש, ודחי דלכו"ע בעינן

דבר הנדודר ופליגי בקרא לה' דמיותר אי אתי לרבות בכור שמצוה להקדישו או חטאת ואשם, ולה' דכתיב בנזירות אתי למעשה בשמעון הצדיק. 2. לשונות קבלת נזירות שמשון: כשמשון, כבן מנוח, כבעל דלילה, וכמי שנקרו פלשתים את עיניו. 3. ההבדל בין נזיר שמשון לנזיר עולם, שאם הכביד שערו אינו מיקל בתער, ומטמא למתים וכ"ש שא"צ קרבן טומאה, ויליף להו"א דאשכחן שמשון הרג פלשתים ולמסקנא מגמרא.

צדקה ה' ו

*נזיר עולם ואבשלום. *ימי סתם נזירות.

א. נזיר עולם מותר להקל את שערו דילפינן מאבשלום דכתיב מקץ ימים לימים, ומפרשינן כל כמה זמן גילח. 1. לרבי כל י"ב חדש ויליף גז"ש ימים מבתי ערי חומה, וליכא למדרש שני ימים משום דליכא כובד, שנתים ימים יש עמהם שנים, חודש ימים יש עמו חדשים, ומימים ימימה בעינן קרא דדמי ליה טפי או דלא ידעינן לברר זימניה. 2. לרבי נהוראי כל שלושים יום כמו כהנים דאיכא כובד. 3. לרבי יוסי כל ע"ש כמו בני מלכים, וההבדל בינו לאחיו בחל יו"ט באמצע השבוע או לגלח מהבוקר, ומקץ ארבעים שנה זהו ממתי שעם ישראל בקשו מלך בשנת עשר לשמואל הרמתי.

ב. סתם נזירות שלושים יום וילפינן לה לרב מתנא שנאמר קדוש יהיה בגימטריא שלושים ולבר פדא דלשון נזירות נכתב בתורה כ"ט פעמים וע"כ כולהו למניינא. והשמועות 1. במשנתנו סתם נזירות שלושים יום, ולבר פדא היום השלושים זהו יום תגלחתו והבאת קרבנותיו. 2. מי שאמר הריני נזיר מגלח ביום שלושים ואחד, דנעשה כאומר שלימין. 3. אם גילח ליום שלושים יצא, משום דמקצת היום ככולו. 4. נזיר שגילח ביום שלושים לא יצא בפירש שלימים. 5. מי שנזר שתי נזירות מגלח את הראשונה ביום ל"א והשניה בס"א, ולבר פדא משום שלימים. 6. אם גילח את הראשונה בשלושים מגלח את השניה בששים, לרב מתנא קמ"ל דיום שלושים עולה לכאן ולכאן אף בשתי נזירות. 7. אם גילח ליום ששים חסר אחד יצא משום דיום שלושים מן המנין, ובר פדא אהא סמך. 8. האומר הריני נזיר ונטמא ביום שלושים סותר את הכל אתי כרב מתנא, ובר פדא כר"א דקסבר שסותר רק שבעה ולרב מתנא זה משום שסובר מקצת היום ככולו וקשיא א"כ לר"א בנזיר מאה יום שנטמא ביום מאה אמאי סותר שלושים ולא שבעה או כולהו, אלא ר"א יליף מקרא זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו. 9. עד מלאת הימים ילפינן דאלו שלושים יום, לרבי יאשיה דאין גידול שיער פחות משלושים, ולרבי יונתן משום דבעינן ימים שצריכים למלאות ואינו שבוע דליכא חסירותא ולא שנה דאין מונים לה ימים, ופלוגתייהו להו"א ביום שלושים ודחי דרב מתנא אתיא אף כרבי יונתן ופליגי בעד בכלל.

צדקה ז' ח

*קבלת נזירות. הדרן!

א. לשונות קבלת נזירות ודיניהם 1. האומר הריני נזיר אחת גדולה או אחת קטנה נזיר שלושים יום, כיון שכוונתו שהנזירות כבידה עליו משא"כ בנזיר מכאן עד מקום פלוני דאיירי שהחזיק בדרך. 2. הריני נזיר מכאן ועד סוף העולם נזיר שלושים יום, והטעם דלא מנינן פרסאות או ימים כדין הריני נזיר כשער ראשי משום דאית קיצותא והו"ל לפרושי, או דשערות מובדלות זו מזו משא"כ ימים, או משום דקאמר אחת. 3. הריני נזיר ויום אחד ה"ז נזיר שתיים וכן נזיר ושעה אחת וקמ"ל דאינו כמפרש שלושים אחד יום, וכן באחת ומחצה אף דנחית לדווקא. 4. הריני נזיר שלושים יום ושעה

אחת ה"ז נזיר שלושים ואחד יום משום שאין נזירות לשעות, ואמרינן דאם אמר שלושים יום ויום אחד ה"ז נזיר שתים כר"ע דדריש לישנא יתירא גבי מוכר בור. 5. הריני נזיר כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול הים ה"ז נזיר עולם ומגלח לשלושים יום וה"ה בנזיר כמנין החמה, ולרבי דווקא שאמר הרי עלי נזירות כשער ראשי, ולרבי יהודה שאני בין מונה כגון כמנין ימות החמה ולבנה או הילקטי קיץ להיכא דאינו מונה דאז נזיר אחת גדולה. 6. הרי נזיר מלא הבית או מלא הקופה בודקין אותו, אם אמר שגדולה עליו נזיר שלושים יום ואם אמר סתם רואין את הקופה כאילו מליאה חרדל ונזיר כל ימיו. והא דלא חזינן כאילו מליאה קישואין וליהוי ליה תקנתא, לחזקיה אתי כר"ש הסובר גבי כרי שנגב אדם מכניס עצמו לדבר שספיקו חמור מודאו, ולרבי יוחנן אתיא אף כרבי יהודה ומשום דהכא נחית לנזירות וא"א לסלקה ממנו וכדאמרינן דקסבר במקום שלא מנה דהוי נזיר אחת גדולה. 7. הריני נזיר כל ימי חיי הוי נזיר עולם, ואם אמר הריני נזיר מאה שנים אינו נזיר עולם אלא נזיר לעולם. 8. הריני נזיר ואחת מונה שתים, ועוד מונה שלש, ושוב מונה ארבע וקמ"ל דהוסיף חדא ולא שלש ככל מניינו. 9. אמר הריני נזיר הן אחת, דיגון שתים, טריגון שלש, טטרגון ארבע, פונטיגון חמש, וכן אמרינן גבי בית המנוגע שרק מרובע מטמא דדרשינן קיר קירות.

הדחן פרק קמא!

שאלות לחזרה ושינון

ב. המח' כמה ימים סתם נזירות והשמועות

(9)

דף ז-ח

א. לשונות קבלת נזירות ודיניהם (9) הדרך!

פרק קמא כל כנויי

דף ב-ד

א. הלשונות בקבלת נזירות ומ"ט (9)

ב. דיני נזירות שמשון (3)

דף ה-ו

א. נזיר עולם ותגלחת אבשלום (3)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖	
	עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~151~

המערכת